

ชื่อโครงการ การศึกษาพื้นที่และจัดการอุ่นน้ำแม่ค้าช้าง

ชื่อหัวหน้าโครงการ นายชัยพันธ์ ประภาสะวัต

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยของโครงการศึกษาพื้นที่และจัดการอุ่นน้ำแม่ค้าช้าง เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากองค์กรชุมชนทุกระดับ ตั้งแต่การตั้งคณะกรรมการวิจัย วัดถู ประเมินค่าการวิจัย และการสร้างกระบวนการวิจัยซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดกระบวนการที่ทำให้ชุมชนสามารถรู้ถึงสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ตลอดจนหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมทั้งสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ ลั่นน์การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีหัวใจสำคัญคือ การใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรของอุ่นน้ำแม่ค้าช้าง ที่อยู่ในบริบทความสัมพันธ์ของสังคมที่เปลี่ยนผ่านสู่ระบบทุนนิยม

กรอบคิดหลักในการศึกษาใช้แนวคิดการเปลี่ยนทรัพยากรอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรมทั่วทุกกลุ่มคนในอุ่นน้ำแม่ค้าช้าง ซึ่งผลการวิจัยได้พบว่ากระบวนการรวมตัวของชุมชนอุ่นน้ำแม่ค้าช้างมีขั้นตอนต่อไปนี้ คือ ขั้นตอนที่หนึ่ง การสร้างเงื่อนไขให้เกิดการแลกเปลี่ยนปัญหาความขัดแย้งในการจัดการน้ำ ร่วมกับภาคภาคีต่างๆ ได้แก่ ชุมชน รัฐ เอกชน นักวิชาการ ขั้นตอนที่สอง สร้างเงื่อนไขการยกระดับปัญหาร่วมกันในระดับตำบล ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการรวมตัวและการสร้างแกนนำระดับตำบล ขั้นตอนที่สาม สร้างเงื่อนไขการสร้างสมารชิกระดับฐานถ่อง คือ หมู่บ้าน เพื่อให้เกิดแนวคิดทิศทาง เป้าหมายร่วมกันในการจัดการทรัพยากร ขั้นตอนที่สี่ สร้างเงื่อนไขการยกระดับปัญหาจากระดับปัญหาชุมชนเชื่อมโยงกับปัญหาเชิงนโยบาย โดยมีการปฏิบัติการนี้เป็นรูปธรรม คือ เวทีประชาคม ขั้นตอนที่ห้า สร้างเงื่อนไขที่ทำให้ชุมชนต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ มีแผนในการจัดการร่วมกัน

ด้วยกระบวนการสร้างเงื่อนไขดังกล่าวทำให้เกิดการสร้าง ภติกา การใช้น้ำของแต่ละกลุ่ม และก่อให้เกิดการพื้นฟูองค์กรท้องถิ่นในการจัดการน้ำ รวมทั้งชักก่อให้เกิดการน้ำอางค์ความรู้ดังเดิม ของชุมชนผ่านมหานครและเทคโนโลยีสมัยใหม่ (แผนที่) เพื่อใช้ในการจัดการน้ำที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

Project Title: Mae Ta Chang Rehabilitation Study

Project's leader: Mr. Chaipant Prabhasavat

Abstract

The study of Mae Ta Chang Rehabilitation Project is a practicable project emphasizes the methodology of bringing the cooperation of every level of community constituent. It commences from putting up questions on the research, research objective and to build up the research process. This research initiates the realization of the community concerning the cause of the problems. It can also find out the methodology to solve the problems and is able to find ways and means to solve them. Thus, the principles of this practicable project lie on the usage of the research as means to solve the problems concerning the contradiction in dealing with the resources of Mae Ta Chang watershed which its context is included in the social consistence which is changing into capitalism.

The main theme in the study is based on the division of the resources equally and justifiable for each of the community group in the Mae Ta Chang watershed. The outcome of the research shows that the process of the assemble of the Mae Ta Chang community groups can be defined as follows:-

The first step : set up the condition in exchanging the ways to solve the problem of organizing the usage of water among various groups e.g. community, the state, private individual and learned profession.

The second step : set up the condition to raise the level of the problems together at the district level, the outcome of which will lead to the getting together and to create the leading group at the district level.

The third step : lies on to set up the condition to form the low level of members i.e. the villages in order to build up the trend of thought and theme which cooperate in the organization of the resources.

The fourth step : set up the condition in raising the level of the problems from community level to correspond with the policy. This is interpreted by means of tangibles namely the popular stage.

The fifth step : set up the conditions so that the people at the river source, the mid-stream and the mouth of the river share the cooperative plan.

By the process of setting up the above mentioned conditions branches out into the creation of agreement in the usage of water of each group which leads to the revive of local groups to organize the water usage with the addition of bringing up the original knowledge of the community to combine with the modern technology (maps) in order to organize the usage of water which is clearly seen and tangible.